

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

Рішення вченої ради Сумського державного університету з питання «Про вдосконалення структури та змісту освітньо-наукових програм» та навчальних планів здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня»

Заслухавши доповідь директора департаменту по роботі з персоналом та підготовці науково-педагогічних кадрів та враховуючи вимоги закону України «Про вищу освіту», «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», затвердженого постановою КМУ від 23.03.2016 № 261, Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою КМУ від 30.12.2015 № 1187 (зі змінами) щодо вимог до освітніх програм та навчальних планів третього (освітньо-наукового рівня) та компетентностей аспірантів, а також зважаючи на зауваження, рекомендації та кращі практики організації підготовки докторів філософії, визначені за результатами проведення акредитації відповідних програм

Вчена рада постановляє:

1. Затвердити загальні принципи формування структури освітньої компоненти підготовки здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня та організації навчального процесу, а саме:

а) обсяг освітньої компоненти встановити на рівні 60 кредитів ECTS, у тому числі:

—освітні компоненти, що забезпечують набуття загальних компетентностей: 29 кредитів ECTS,

—освітні компоненти, що забезпечують набуття професійних компетентностей: 12 кредитів ECTS,

—практична підготовка: 4 кредити ECTS;

—вибіркові освітні компоненти: 15 кредитів ECTS;

б) затвердити наступну структуру освітньо-наукової програми та навчального плану освітнього ступеня «доктор філософії» з розподілом загального обсягу кредитів між циклами загальної та професійної підготовки; визначенням трудомісткості та мінімального обсягу практичної підготовки (додаток до цього рішення Вченої ради)

У разі затвердження стандарту вищої освіти, що передбачає інші обсяги освітньої програми, зокрема, спрямовані на забезпечення формування загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, структура освітньо-наукової програми та навчального плану затверджується окремими рішеннями.

в) навчальний процес організувати як сукупність інтенсивних навчальних періодів протягом першого-четвертого семестрів.

2. Затвердити основні обов'язкові принципи формування та викладання освітніх компонентів:

— визначення результатів навчання, що забезпечують розвиток певної компетентності (компетентностей), відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій та Методичним рекомендаціям щодо розроблення стандартів вищої освіти;

— забезпечення додаткового набуття аспірантом соціальних навичок (soft skills), що є кращою практикою;

- врахування стану ринку праці, потреб роботодавців та запитів аспірантів;
- забезпечення відповідності дисциплін профілю освітньої та наукової діяльності кафедри з обов'язковим дотриманням Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності та вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності в частині кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення. Взірцевою є висока публікаційна активність НПП, залученого до викладання на освітньо-науковій програмі, в тому числі у журналах, включених до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science, а також високі індекси цитування;
- застосування широкого арсеналу інноваційних методів навчання, у тому числі дистанційного онлайн навчання, з їх відображенням у силабусах та робочих програмах навчальних дисциплін, що є кращою практикою;
- забезпечення кореляції між навчальним контентом, формами його опанування, засобами діагностики та заявленими програмними результатами навчання, з відображенням відповідних зв'язків у силабусах та робочих програмах навчальних дисциплін, що є кращою практикою;
- поєднання в освітніх компонентах навчання та досліджень, що зокрема забезпечується обґрунтованим переліком та новітнім змістом освітніх компонентів, рівнем академічної кваліфікації викладачів, які мають бути активними дослідниками.

3. Визначити, що освітні компоненти циклу професійної підготовки повинні забезпечувати здобуття глибинних знань зі спеціальності (групи спеціальностей), за якою (якими) аспірант проводить дослідження, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, опанування термінологією з досліджуваного наукового напряму.

4. Для реалізації здобувачами вищої освіти права на формування індивідуальної освітньої траєкторії під час формування вибіркової складової освітньо-наукових програм керуватися наступними принципами:

- обов'язковість врахування при формуванні дисциплін вільного вибору циклу професійної підготовки тематики (напряму) наукових досліджень аспірантів за відповідною освітньо-науковою програмою, для того, щоб надати відповідну освітню підтримку їх науковим дослідженням;
- можливість реалізації права на вільний вибір дисциплін через участь у програмах внутрішньої та міжнародної академічної мобільності, в тому числі віртуальної;
- включення до каталогу дисциплін вільного вибору масових відкритих онлайн курсів провідних ЗВО України та закордону;
- можливість реалізації права на вільний вибір дисциплін через застосування змішаної та дистанційної форм;
- можливість використання аспірантами інших інструментів формування індивідуальної освітньої траєкторії (компенсаційні курси, факультативи, участь у зимових/літніх школах, тренінги тощо).
- розширення надання доступу до вивчення дисциплін вільного вибору через партнерські угоди з іншими закладами чи науковими установами;
- можливість вибору освітніх компонентів, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, зокрема для набуття знань, вмінь та навичок у сфері, релевантній для конкретного дослідження чи наукового напряму аспіранта.

5. Встановити, що формування груп для вивчення англійської мови та англійської мови академічного спрямування здійснюється з урахуванням рівня володіння аспірантами англійською мовою.

6. Встановити, що викладання навчальної дисципліни «Культура наукової української мови» організовується для груп з різним рівнем володіння українською мовою.

7. Директорам інститутів, деканам факультетів у термін до 01 лютого 2021 року організувати перегляд та затвердження в установленому нормативною базою Сумського державного університету порядку освітньо-наукових програм та навчальних планів здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня за кожною спеціальністю, яка закріплена за відповідною випусковою кафедрою.

Схвалено вченою радою СумДУ
Протокол № 6 від 24 грудня 2020 р.

Голова вченої ради

А. В. Васильєв

Секретар

А. І. Рубан

**Структура освітньо-наукової програми та навчального плану освітнього ступеня
«доктор філософії»¹⁾**

№	Вид навчальної діяльності	Обсяг, кредитів
1	Обов'язкові освітні компоненти	45
1.1	Освітні компоненти, що забезпечують набуття загальних компетентностей	29
1.1.1	<i>Дисципліни, що забезпечують оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями</i>	5
1.1.1.1	Філософія науки	5
1.1.2	<i>Дисципліни, спрямовані на набуття універсальних навичок дослідника</i>	18
1.1.2.1	Методологія та методи наукових досліджень	4
1.1.2.2	Інноваційна педагогічна діяльність	3
1.1.2.3	Управління науковими проектами	4
1.1.2.4	Методика підготовки наукових праць	4
1.1.2.5	Культура наукової української мови	3
1.1.3	<i>Дисципліни, спрямовані на здобуття іншомовних компетентностей</i>	6
1.1.3.1	Англійська мова академічного спрямування	6
1.2	Освітні компоненти, що забезпечують набуття професійних компетентностей	12
1.2.1	Навчальна дисципліна, що забезпечує здобуття глибинних знань зі спеціальності	6
1.2.1	Навчальна дисципліна, що забезпечує здобуття глибинних знань зі спеціальності	6
1.3	Практична підготовка	4
1.3.1	Педагогічна практика за професійним спрямуванням	4
2	Дисципліни вільного вибору (не менше ніж 25 % обсягу програми)²⁾	15
2.1	Дисципліни циклу загальної підготовки	5
2.1	Дисципліни циклу професійної підготовки	10
	Загальний обсяг освітньо-наукової програми	60

Примітки.

- 1) У разі затвердження стандарту вищої освіти, що передбачає інші обсяги освітньої програми, які спрямовані на забезпечення формування загальних та спеціальних (фахових) компетентностей зі спеціальності, структура освітньо-наукової програми та навчального плану затверджується окремими рішеннями.
- 2) П. 15, стаття 63 Закон України «Про вищу освіту».